

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет музичного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії ХДАК

Наталія РЯБУХА

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ІСПИТУ ДЛЯ ІНОЗЕМЦІВ
(МОВА НАВЧАННЯ (УКРАЇНСЬКА) ТА ФАХ)**

для здобуття ступеня **магістра**

на основі здобутого ступеня вищої освіти або освітньо-кваліфікаційного рівня
(НРК6 та НРК7)

(спеціальність 025 «Музичне мистецтво»,
освітня програма «Хорове диригування»)

Розглянуто і затверджено
на засіданні Ради факультету
музичного мистецтва
Протокол № 8
від 11.03. 2024 р.

Харків – 2024

Вступний іспит для іноземців (мова навчання (українська) і фах) проводиться з метою виявлення мовних компетентностей з української мови, а також знань та фахових умінь вступників, які бажають продовжити навчання в ХДАК за ступенем магістра з метою удосконалення професійної майстерності для подальшої творчо-виконавської, педагогічної та наукової діяльності в галузі музичного мистецтва та виробництва, а також роботи в професійних музичних колективах. Вступний іспит для іноземців складається з двох частин: I частина – мова навчання (українська), II частина – фах. За результатами складання двох частин виставляється загальна оцінка, яка є єдиною складовою конкурсного балу для цієї категорії вступників.

I ЧАСТИНА МОВА НАВЧАННЯ (УКРАЇНСЬКА)

Програма призначена для іноземців та осіб без громадянства, які виявили бажання здобувати освітній ступінь «*МАГІСТР*» на території України і володіють мовою навчання (українською) в обсязі, який співвідноситься з рівнем «незалежного користувача» (згідно з класифікацією Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти).

Мовна складова вступного іспиту для іноземців визначає рівень знань української мови та перевіряє комунікативну компетентність, володіння словниковим запасом і граматичними структурами, які відповідають рівню B1 за стандартами Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

1. Мета та завдання вступного іспиту

Мовна складова вступного іспиту для іноземців має на меті визначення рівня підготовки абітурієнтів-магістрантів із числа іноземних громадян та осіб без громадянства (далі – абітурієнти) з української мови для забезпечення якісної підготовки фахівців з числа іноземців та осіб без громадянства. Під час вступного іспиту абітурієнти-магістранти повинні продемонструвати належний рівень сформованості мовної, мовленнєвої та соціокультурної компетентностей.

Мовна компетентність передбачає володіння абітурієнта фонетичними, орфоепічними, лексичними, орфографічними, граматичними та стилістичними нормами сучасної української мови.

Мовленнєва компетентність охоплює вміння абітурієнта сприймати і відтворювати інформацію українською мовою.

Соціокультурна компетентність передбачає знання абітурієнта з країнознавства, культурології, фонові знання тощо, а також уміння використовувати ці знання в різних мовних ситуаціях у процесі спілкування з представниками інших культур.

2. Вимоги до вмінь і навичок

Складовими мовленнєвої діяльності є рецептивні та продуктивні вміння.

Комунікативна мовленнєва компетентність кандидата має вияв у виконанні різних видів *мовленнєвої діяльності*, а саме: *сприймання, продукція, інтеракція* або *медіація* (зокрема усна або письмова). Кожен з цих

типів діяльності може бути пов'язаний з текстами або в усній, або в письмовій, або в обох формах.

АНОТУВАННЯ НАУКОВОГО ТЕКСТУ З ФАХУ

Вступний іспит передбачає оцінювання навичок писемного мовлення в межах професійних потреб студентів і, в першу чергу, навичок побудови писемного висловлювання (анотації) на основі наукового тексту за фахом, оволодіння необхідними лексико-семантичними конструкціями, які використовуються під час опису та аналізу наукового тексту, продукуванні зв'язкового письмового висловлювання.

Анотація наукової статті за фахом передбачає насамперед уміння повно, точно і глибоко розуміти основну інформацію наукового тексту, визначити тему тексту, порядок викладу інформації в тексті, інтерпретувати висновки і оцінки автора, робити висновки і вміти подати власне ставлення щодо прочитаної інформації.

Анотація повинна мати оформлення вступного абзацу на достатньому рівні; точну передачу фактів, відсутність спотворення інформації; нейтральність суджень / передача авторського задуму; дотримання зв'язності і логічності; адекватну стислість тексту, а також правильне мовне оформлення. Рекомендований середній обсяг анотації 500-600 друкованих знаків

СПІВБЕСІДА ЗА ТЕМОЮ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Мовна складова вступного іспиту для іноземців передбачає вміння вести діалог за темою майбутнього наукового дослідження. Під час вступного іспиту оцінюють зміст і комунікативну наповненість діалогічного мовлення, ефективність і повноту розкриття теми діалогу, адекватність наданої інформації, правильність застосування лексичних одиниць і граматичних конструкцій, доречність і точність використання їх в усному мовленні.

Абітурієнт-магістрант повинен назвати тематику свого майбутнього дослідження, розповісти про роль майбутнього дослідження в розвитку науки, культури, мистецтва в рідній країні та в Україні.

3. Характер мовного матеріалу

Грамматичний мінімум з української мови

1. Фонетика. Графіка.

Поняття складу. Наголос і ритміка слова.

Інтоніяція. Алфавіт. Співвідношення вимови і письма.

2. Словотвір.

Склад слова. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення. Основа слова.

Словотвір слів, що належать до різних частин мови (іменників, прикметників, дієслів).

3. Морфологія.

Іменник. Загальне значення іменника. Семантико-граматичні категорії

іменника. Власні і загальні назви. Конкретні й абстрактні значення іменників. Категорія істот і неістот. Граматичні категорії іменника. Категорія роду. Категорія числа. Категорія відмінка. Категорія збірності й одиничності. Основні значення відмінків. Відмінювання іменників (однина, множина; тверда, м'яка, мішана групи). Деякі незмінювані іменники.

Прикметник. Значення прикметника. Якісні прикметники. Відносні прикметники. Присвійні прикметники. Тверда і м'яка група прикметників. Відмінювання прикметників (тверда і м'яка групи). Ступені порівняння прикметників. Синтаксичний зв'язок прикметника з іменником.

Числівник. Значення числівника. Розряди числівників за значенням і граматичними ознаками. Кількісні і порядкові числівники. Групи числівників за будовою. Прості, складні, складені числівники. Неозначено-кількісні числівники. Відмінювання числівників.

Займенник. Значення займенників. Співвідношення займенників з іншими частинами мови. Особові займенники. Особово-вказівні займенники. Зворотний займенник *себе*. Присвійні займенники. Вказівні займенники. Означальні займенники. Питально-відносні займенники. Заперечні займенники. Відмінювання займенників.

Дієслово. Значення дієслова. Два варіанти дієслівних форм: основа інфінітива і основ теперішнього часу. Дві дієвідміни дієслова. Категорія виду. Категорія перехідності / неперехідності. Категорія особи. Модальні значення необхідності безособових дієслів *не було, нема*. Категорія часу. Вживання часових форм. Категорія способу. Категорія дієслівного стану. Безособові дієслова. Дієслівне керування. Дієслова руху.

Дієприкметник. Активні дієприкметники теперішнього часу. Активні дієприкметники минулого часу. Пасивні дієприкметники. Предикативні форми на *-но, -то*.

Дієприслівник. Дієприслівники недоконаного виду теперішнього часу. Дієприслівники минулого часу. Дієприслівники на *-ся -сь*.

Прислівник. Значення прислівника, його граматичні ознаки. Якісно-означальні прислівники. Прислівники способу або образу дії. Кількісно-означальні прислівники. Обставинні прислівники часу. Безособово-предикативні прислівники, що виражають стан природи. Функції прислівників у реченні.

Прийменники. Вживання прийменників з відмінковими формами іменників. Значення прийменників у прийменниково-відмінкових конструкціях.

Сполучники і сполучні слова, їхнє значення і вживання.

Частки, їх значення і вживання.

Вигуки, що виражають етикет-вітання, подяку, побажання, вибачення тощо.

4. Синтаксис.

Вираження суб'єктно-предикативних відношень.

Просте речення. Розповідне речення. Питальне речення. Спонукальне речення. Просте ускладнене речення.

Складне речення.

Лексичний мінімум з української мови

Лексичний мінімум має складати щонайменше 2 500 слів і словосполучень, що відповідає широкому профілю навчального закладу. Активний лексичний мінімум має складати щонайменше 1 200 слів і словосполучень.

4. Порядок проведення вступного іспиту

Вступний іспит проводять відповідно до Правил прийому до Харківської державної академії культури у 2024 році.

5. Структура вступного іспиту

Вступний іспит передбачає три субтести для комплексного оцінювання рівня сформованості мовної, мовленнєвої та соціокультурної компетентностей:

- субтест на володіння граматичним матеріалом
- письмовий субтест на текстовому матеріалі в межах професійної діяльності (вид мовленнєвої діяльності – анотація наукового тексту);
- усний субтест, що ґрунтується на фаховому змісті та враховує потреби навчально-професійної комунікації (вид мовленнєвої діяльності – говоріння, співбесіда за темою майбутнього наукового дослідження).

На період воєнного стану тестування проводиться **в дистанційному режимі**

Список рекомендованої літератури

Антонів О. В. Українська мова для іноземців: модул. курс В1-В2 : навч. посібник; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, Центр україністики. Київ : Інкос, 2012. 271 с.

Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук, ред. укр. видання - д-р пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєв. Київ : Ленвіт, 2003. 273 с

Загальноосвітній стандарт з української мови як іноземної (рівні А1, А2, В1, В2, С1) /укл. Н. С. Ніколаєва, Н. О. Бондарева, А. А. Дем'янюк, М. В. Шевченко, В. В. Овдіюк, М. Ю. Якубовська. URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/activity/education/1410876247/>

Козелко І. Р. Практикум з української мови як іноземної (Морфологія: іменник, займенник, прикметник): навч. посіб. Львів: ЛНМУ імені Данила Галицького, 2017. 24 с.

Луценко В.І. Українська мова для іноземних студентів: у 4 т. Том 1: Навч. посіб. Дніпро: Національний гірничий університет, 2017. 83 с.

Мацюк Г. Р. Українська мова. Практичний курс для іноземців: навч. посіб. / Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2017. 195 с.

Назаревич Л. Т., Гавдида Н. І. Українська мова для іноземців: практикум. Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2017. 188 с.

Стандартизовані вимоги до рівнів володіння українською мовою як іноземною, затверджені Колегією МОН України 22.05.2018 р. URL: <https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/proministerstvo/doradchi-orga ni/kolegiya-ministerstva/rishennya-kolegiyi-2018>.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ (МОВА НАВЧАННЯ (УКРАЇНСЬКА))

Знання з української мови як іноземної оцінюються за 100-бальною шкалою, початком відліку є 100 балів. Загальна оцінка вступного випробування виводиться на підставі оцінок за кожен його компонент і складає 100 балів, таким чином максимальна оцінка вступного випробування може складати 200 балів. Іноземний громадянин не отримує рекомендації до зарахування, якщо набирає менше 124 балів.

1. АНОТУВАННЯ НАУКОВОЇ СТАТТІ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ (50 балів).

50-10	Оформлення вступного абзацу на достатньому рівні. Точна передача фактів, відсутність спотворення інформації. Нейтральність суджень / передача авторського задуму. Дотримання зв'язності та логічності. Правильне мовне оформлення. Дозволяється незначна кількість помилок, які все ж не заважають розумінню конспекту.
10-0	Оформлення вступного абзацу на низькому рівні. Передача фактів неточна, інформація спотворена. Не дотримана нейтральність суджень / передача авторського задуму. Логічність речень не дотримується. Мовне оформлення з грубими стилістичними і граматичними помилками. Велика кількість помилок, що заважає розумінню готової анотації.

II. Усне висловлювання (СПІВБЕСІДА ЗА ТЕМОЮ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ) (25 баллов).

25-7	Комунікативно незначні помилки при усному висловлюванні. Відсутність порушень лексичної мовної норми. Реалізованість обраної граматичної структури. Володіння матеріалом за темою майбутнього наукового дослідження. Неспотвореність смислу повідомлення. Відсутність труднощів при усному висловлюванні. Достатній рівень володіння діалогічним мовленням; розуміння питань, їх оформлення відповідно до норм української мови. Дозволяється незначна кількість помилок, які все ж таки не заважають взаєморозумінню.
7-0	Комунікативно значні помилки при усному висловлюванні. Наявність порушень лексичної мовної норми. Нереалізованість обраної граматичної структури. Володіння матеріалом за темою майбутнього наукового дослідження на низькому рівні. Низький рівень володіння діалогічним мовленням; нерозуміння питань, їх оформлення із значними відхиленнями від норм української мови. Наявність великої кількості помилок, які заважають взаєморозумінню. Рівень володіння мовою не дозволяє брати участь у діалозі; нерозуміння питань співрозмовника.

III. Граматичний тест (25 баллов).

25-7	Знання відмінкової системи української мови. Уміння правильно відмінювати іменники, прикметники і займенники. Здатність правильно використовувати прості прийменники на письмі. Відсутність або незначна кількість помилок при використанні форм дієслова. Уміння відрізнити і використовувати види складнопідрядних речень.
------	--

7-0	Знання відмінкової системи української мови на низькому рівні. Невміння правильно відмінювати іменники, прикметники і займенники. Відсутність здатності правильно використати прості прийменники на письмі. Наявність великої кількості помилок при використанні форм дієслова. Невміння відрізнити і використовувати види складнопідрядних речень.
-----	---

ЧАСТИНА II

ФАХ

Фаховий іспит проводиться з метою виявлення знань та фахових компетентностей вступників, які бажають продовжити навчання в ХДАК для здобуття ступеня магістр з метою удосконалення професійної майстерності у подальшій творчо-виконавській, педагогічній та науковій діяльності в галузі музичного мистецтва, а також роботи в професійних концертних та музично-театральних закладах.

На навчання за ступенем «магістр» приймаються випускники ЗВО III-IV рівнів акредитації з кваліфікацією «бакалавр музичного мистецтва». Вступники повинні мати необхідний рівень професійної майстерності, володіти знаннями, уміннями та навичками з основних спеціальних дисциплін («Хорове диригування», «Хоровий клас», «Методика викладання спеціальних дисциплін», «Постановка голосу», «Читання хорових партитур», «Аранжування», «Хорова література», «Історія хорового мистецтва», «Історія світової музики», «Історія української музики», «Музична естетика», «Музична психологія» тощо); виявляти обізнаність у галузі теорії та історії музичного, зокрема хорового мистецтва, оперувати професійною термінологією.

Під час випробування вступник повинен виявити:

Знання:

теорії та історії музики, гармонії, поліфонії, музичної форми, хорознавства; процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями певного періоду;

жанрово-стильових особливостей творів національних та зарубіжних композиторів різноманітних шкіл та художніх напрямків;

творів сучасної хорової літератури полі стилістичного напрямку, а також складної музичної мови та фактури;

принципів, методів, форм та засобів роботи над хоровою партитурою;

принципів створення та реалізації виконавської інтерпретації у професійній діяльності диригента-хормейстера;

найважливіших напрямків розробки актуальних проблем диригування в сучасній науковій літературі;

основних закономірностей й сучасних досягнень з теорії, історії та методології музичного мистецтва;

методики викладання курсу «Диригування» в закладах освіти;

технології виконання хорових творів засобами мануальної техніки більш складних за стилем.

Уміння:

обґрунтовано висловлювати особисту думку з питань теорії та історії вітчизняної і світової музичної культури;

орієнтуватися в літературі з теорії, методики та практики викладання курсу «Диригування» та «Методика викладання спеціальних дисциплін»;

вільно користуватися диригентським жестом в процесі роботи над хоровим твором;

працювати над подальшим вдосконаленням виконавської майстерності;

диригувати творами поліфонічного складу фактури;

робити загальний, музично-теоретичний аналіз хорової партитури, побудову музичної форми твору з детальним розглядом музично-тематичного матеріалу і фактурного викладу;

оволодіти умінням інтонаційно-стильового аналізу сучасних хорових творів різних стилів і жанрів та використати цей аналіз в виконавській інтерпретації;

розробляти виконавський план твору і визначати конкретні засоби для його практичного втілення;

обґрунтувати диригентсько-виконавську трактовку, характеристику засобів виразності (темпоритму, динаміки, фразування, характеру звуковедення, штрихів, акцентів, фермат, цезури, паузи, *rubato*, тембрових особливостей, агогіки, визначенню часткових та загальних динамічних змістовних кульмінацій);

виявляти диригентсько-виконавські труднощі та шляхи їх подолання;

інтерпретувати художні образи у виконавській і педагогічній діяльності;

інтерпретувати композиційну роботу з хоровим колективом та виконувати диригентські обов'язки;

встановлювати контакт із виконавцями в процесі репетиційної та концертної роботи;

взаємодіяти з аудиторією для донесення художньої концепції твору, вільно і впевнено репрезентувати власну виконавську інтерпретацію.

Наявність навичок:

вільного володіння диригентською технікою та виконавськими засобами виразності;

слухового, метро-ритмічного й емоційного самоконтролю під час концертного виступу;

диригентської майстерності та здатність до її вдосконалення через застосування відповідних практичних і репетиційних методик.

На період воєнного стану творчий конкурс проводиться в дистанційному режимі.

Абітурієнти завчасно надсилають відеозапис або доступ на посилання відеозаписів (розміщених на платформі YouTube) виконавської програми творчого конкурсу на електронну адресу приймальної комісії.

Вимоги до надісланих відеоматеріалів:

1. запис програми надсилається одним або декількома посиланнями;
2. відеозапис має бути якісним за звуковими й візуальними параметрами;
3. на відео обов'язково має бути підписано ім'я та прізвище виконавця, програма, що виконується;
4. запис проводиться на нерухому камеру без монтажу та спеціальних ефектів, а також в кадр має бути вміщений виконавець повністю в анфас;
5. на записі повинно бути чітко видно інструмент, руки та обличчя виконавця.

Термін проведення (а також термін проведення консультації) буде розміщено додатково на сайті академії (в розділі «Розклад вступних іспитів»).

Творчий конкурс передбачає виконання випускником програми напам'ять, яка за ступенем складності відповідає випускній програмі освітнього ступеня «бакалавр» (програма з диригування).

Під час творчого конкурсу вступник має продемонструвати:

- високий рівень технічної майстерності, професійне володіння комплексом прийомів і засобів виконавської виразності;
- художньо-переконливу інтерпретацію хорових творів, що відповідає жанрово-стильовим ознакам;
- артистизм, високий художньо-емоційний рівень виконання творів.

Вимоги до програми з фаху:

диригування двох контрастних за темпом та характером хорових творів (один твір *a cappella* та один із супроводом);

виконання одного вокального твору (народна або авторська пісня, романс, арія тощо);

виконання на фортепіано 1 твору класичного або сучасного репертуару (поліфонія, велика форма та п'єса або етюд).

Екзаменаційна комісія враховує наступний комплекс професійних даних абітурієнта:

- диригентсько-виконавські дані – воля, комунікабельність, пластичність рук тощо;
- відчуття художнього змісту, жанрових та стилістичних особливостей творів, формотворення;
- виразність фразування, різноплановість динаміки;
- належне володіння техніко-виконавською майстерністю, артистичний темперамент.

Термін проведення творчого конкурсу (а також термін проведення консультацій) буде розміщено додатково на сайті академії (в розділі «Розклад вступних іспитів»).

Загальна оцінка виставляється за **200-бальною** шкалою оцінювання. Абітурієнти, які отримали під час творчого конкурсу **менше 124 балів**, до участі в конкурсі щодо зарахування для здобуття освіти не допускаються.

Структура оцінки

за проходження творчого конкурсу

№	Основні завдання першого елемента творчого конкурсу	Кількість балів
	Диригування двох контрастних за темпом та характером хорових творів (один твір <i>a cappella</i> та один із супроводом)	1-150
	Виконання одного вокального твору (народна або авторська пісня, романс, арія тощо)	1-50
Максимальна кількість балів		200

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ АБІТУРІЄНТІВ,
ЯКІ ВСТУПАЮТЬ ДО ХДАК У 2024 РОЦІ
на спеціальність «Музичне мистецтво»
для здобуття ступеня магістр**

Рівні оцінки	Критерії оцінювання
1. Початковий до 123 балів	Абітурієнт не виконав основні завдання творчого конкурсу. Майже не володіє диригентськими навичками. Має серйозні вади голосового апарату. Відсутні музичні здібності.
	Абітурієнт не виконав основні завдання творчого конкурсу. Володіє диригентськими навичками на початковому рівні. Майже відсутні музичні та вокальні здібності.
2. Середній 124 – 149 балів	Абітурієнт виконав деякі завдання творчого конкурсу, але продемонстрував рівень диригування та володіння голосовим апаратом на дуже низькому рівні.
	Абітурієнт виконав основні завдання творчого конкурсу, але продемонстрував рівень диригування та володіння голосовим апаратом на низькому рівні.
	Абітурієнт виконав основні завдання творчого конкурсу, але продемонстрував рівень диригування та володіння голосовим апаратом на низькому рівні. Програма лише частково відповідає вимогам.
3. Достатній 150 – 175 балів	Абітурієнт виконав основні завдання творчого конкурсу, але програми, що були виконані з диригування, не в повній мірі відповідають приймальним вимогам. Абітурієнт має достатньо розвинутий диригентський та голосовий апарат, але не в повному обсязі продемонстрував наявність необхідних навичок виконання.
	Абітурієнт виконав основні завдання творчого конкурсу, але програми з диригування не в повній мірі відповідають приймальним вимогам. Абітурієнт має достатньо розвинутий диригентський та голосовий апарат.
	Абітурієнт виконав основні завдання творчого конкурсу, програми, що були виконані відповідають приймальним вимогам. Абітурієнт має достатньо розвинутий диригентський та голосовий апарат, володіє навичками цілісного комплексного аналізу матеріалу, здатний систематизувати та узагальнювати набуті знання.
4. Високий 176 – 200 балів	Абітурієнт виконав усі завдання творчого конкурсу. Програми, що були виконані повністю відповідають вимогам. Абітурієнт має високорозвинений диригентський та голосовий апарат, проте виявляє деякі огріхи у відчутті форми,

	відтворенні художнього образу.
	Абітурієнт на високому рівні виконав усі завдання творчого конкурсу. Програми, що були виконані повністю відповідають вимогам. Абітурієнт має високорозвинений диригентський та голосовий апарат, проте виявляє дрібні огріхи у відчутті форми, відтворенні художнього образу.
	Абітурієнт бездоганно виконав усі завдання творчого конкурсу. Програми, що були виконані повністю відповідають вимогам і виконані на дуже високому художньому рівні. Абітурієнт має високорозвинений диригентський та голосовий апарат.

ЛІТЕРАТУРА

- Барська З. Гармонічне сольфеджіо на основі української музики. Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2017. 80 с.
- Берегова О. Музика XX – XXI століть. Східна Європа та українське зарубіжжя. Частина перша : підручник для вищих мистецьких навч. закладів України III – IV рівнів акредитації. К. : НМАУ імені П.І. Чайковського, 2012. 294 с.
- Бодак Я. Історія західноєвропейської музики від найдавніших часів до XVII століття: навчальний посібник / редакційна колегія : Я.Кеньо, З.Лельо, Б.Пиц. Дрогобич: Коло, 2017. 280 с.
- Верещагіна О., Холодкова Л. Історія української музики XX століття : навч. посіб. К. : Освіта, 2008.
- Грінченко М. О. Історія української музики : дослідження. К. : 1992. 278 с.
- Епохи історії музики в окремих викладах: В 2 ч. / пер. з нім. та ред.-упор. Ю.Є.Семенов. Ч.1. Арс-антика, Арс-нова, Гуманізм. Ренесанс. Одеса: «Будівельник», 2003. 188 с.
- Дідич Г. Історія західноєвропейської музики. Ч.І. Кіровоград, 2005. 226 с.
- Епохи історії музики в окремих викладах: В 2 ч. / пер. з нім. та ред.-упор. Ю. Є. Семенов. Ч. 2. Бароко, Класика, Романтика, Нова музика. Одеса: «Будівельник», 2004. 240 с.
- Єржемський О. Психологія диригента. К. : Муз. Україна, 1991. 103 с.
- Зарубіжна музична культура ХУІІ – ХХ ст.: тематичний збірник наукових праць / Гол. редактор М. Черкашина. К.: «Компас», 1991. 160 с.
- Іванова І. Л., Куколь Г. В., Черкашина М. Р. Історія опери : навч. посіб. К. : Музична Україна, 1998. 247 с.
- Історія української музики. В 6 т. : наук. видання / АН УРСР. Ін-т мист.-ва, фолькл. та етногр. ім. М. Т. Рильського; Ред. кол. М. Гордійчук і ін. (голова), О. Костюк, Т. Булат та ін. К. : Наук. думка, 1989-2004.
- Кияновська Л. Українська музична культура. 2-е вид. Тернопіль, 2000.

316 с.

- Кияновська Л.О. Стильова еволюція галицької музичної культури ХІХ – ХХ ст. Тернопіль : Астон, 2000. 340 с.
- Коломоець О. М. Хорознавство. Київ : Либідь, 2001. 167 с.
- Композитори: Енциклопедичне видання / пер. з нім. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2010. 432 с.
- Корній Л. Історія української музики : підручник. – Київ – Харків – Нью-Йорк: Вид-во М. П. Коць, 2001. Ч. 3. 480 с.
- Корній Л. Історія української музики : підручник. Київ – Харків – Нью-Йорк: Вид-во М. П. Коць, 1998. Ч. 2. 388 с.
- Лемішко М. Гармонія. Частина І. Діатоніка : навч. посіб. для вищих навч. закладів культури і мистецтв III-IV рівні акредитації. Вінниця : Нова книга, 2010. 224 с.
- Муха А.І. Композитори України та української діаспори: довідник. К. : Муз. Україна, 2004. 352 с.
- Олексюк О. М. Музична педагогіка. Навч. посібник. Київ : КНУКіМ, 2006. 188 с.
- Ольховський А. Нарис з історії української музики: наук. видання / Підг. до друку, ред., вст. ст. та коментарі Л.П. Корній. К. : Муз. Україна, 2003. 512 с.
- Откидач В. М. Історія та теоретичні основи диригування : навч.-метод. посіб. Харків : Форт, 2014. 134 с.
- Очеретовська Н., Цицалюк Н., Черемський К. Український словник музичних термінів. Харків : Вид-во «Атос», 2008. 178 с.
- Павлишин С. Музика двадцятого століття: навч. посіб. Львів : БаК, 2005. 232 с.
- Сіненко О. Історія зарубіжної музики: метод. рек. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 80 с.
- Смаглій Г. Основи теорії музики: підручник для навчальних закладів освіти культури і мистецтв. Харків : Факт, 2005. 384 с.
- Супрун-Яременко Н. Поліфонія : посібник для студ. вищих навч. муз. заклад. Вінниця: Нова Книга, 2014. 512 с.
- Шип С. Музична форма від звуку до стилю: навч. посіб. К.: Муз. Україна, 1998.
- Ярмо М., Ластовецький М., Каралюс М. Історія зарубіжної музики: організаційно-методичні матеріали до самостійної роботи студентів. Дрогобич: РВВ ДДПУ ім. І. Франка, 2016. 128 с.

ЗРАЗОК
ТЕСТУВАННЯ З МОВИ НАВЧАННЯ (УКРАЇНСЬКА МОВА)

ЛЕКСИКА І ГРАМАТИКА

Завдання 1. Виберіть і позначте правильний варіант слова чи словоформи у кожному завданні:

1. Навчатися чи ні – це моя ... справа.	А) особиста Б) особлива В) особливо
2 Знайомтесь! Це мій ... приятель.	А) старий Б) давній В) старовинний
3. Я був радий бачити	А) свої друзі Б) своїх друзів В) своїми друзями
4. Мені потрібно написати курсову роботу, тому я читаю книги, пов'язані	А) з цією темою Б) для цієї теми В) до цієї теми
5. Він вийшов із машини і швидко підійшов	А) з людьми Б) від людей В) до людей
6. Я ... до будинку і подзвонив.	А) відійшов Б) підійшов В) вийшов
7. На жаль, я не зможу ... з тобою, я погано себе почуваю.	А) від'їхати Б) їздити В) поїхати
8. Я був змушений ... цей роман ще раз, бо вже забув його.	А) зачитати Б) прочитати В) дочитати
9. Ми зберігаємо ... свого народу.	А) традиції Б) звички В) навички
10 Навчатися чи ні – це моя ... справа.	А) особиста Б) особлива В) особливо
11. Знайомтесь! Це мій ... приятель.	А) старий Б) давній В) старовинний
12. Громадяни повинні ... свою країну.	А) кохати Б) любити В) подібатися
13. Чесно кажучи, я не можу сказати, що я ... добре.	А) вивчаю Б) навчаюся В) вчу

614 Я був радий бачити	А) свої друзі Б) своїх друзів В) своїми друзями
7. Мені потрібно написати курсову роботу, тому я читаю книги, пов'язані	А) з цією темою Б) для цієї теми В) до цієї теми
15. Він вийшов із машини і швидко підійшов	А) з людьми Б) від людей В) до людей
16. На жаль, я не зможу ... з тобою, я погано себе почуваю.	А) від'їхати Б) їздити В) поїхати
17. Цікаво, ...зможуть вони доїхати до офісу за півгодини?	А) чи Б) що В) якщо
18. Ніхто не вставав зі своїх місць, ... поїзд не зупинився.	А) поки Б) поки не В) як тільки
19. Ми встигнемо на поїзд, ... вокзал недалеко від дому.	А) бо Б) через В) завдяки
20. Студентка гарно склала зимову сесію, ... вона багато працювала у першому семестрі.	А) тому Б) тому що В) через те

АНОТУВАННЯ НАУКОВОГО ТЕКСТУ З ФАХУ

Завдання. Напишіть анотацію наукового тексту з фаху (див. статтю в додатку), виконуючи наступні дії:

1. Розбийте текст на смислові частини.
2. Виділіть у кожній частині головну думку, сформулюйте її у вигляді речення, запозиченого з прочитаного тексту
- 3.. Сформулюйте тему статті та головну думку своїми словами.
4. Сформулюйте провідні проблеми, які підняв автор у статті
5. Осмисліть, до яких висновків дійшов автор статті, які він дає пропозиції.
6. Визначте значущість наукової роботи на сучасному етапі.

СПІВБЕСІДА ЗА ТЕМОЮ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Завдання. Почніть діалог, звертаючи увагу на наступні питання:

- як Вас звать;
- на якому факультеті плануєте навчатися ;
- Ваша спеціальність;
- тема Вашого майбутнього наукового дослідження (дипломної роботи);
- роль Вашого майбутнього наукового дослідження в розвитку науки, культури, мистецтва у Вашій країні та в Україні.